

**«Адал азамат» біртұтас тәрбие
бағдарламасы аясында
«Қаржылық сауаттылық» сюжеттік-ролдік
ойындардың конспектісі.
«Жұлдыз» ересек қазақ тобы.**

Тәрбиеші: Қойшата А.Ж

Білім беру саласы: Әдебиет / Таным

Тақырыбы: «Дүкен» (Қаржылық сауаттылық)

Мақсаты:

Балалармен қаржылық сауаттылығы бойынша бастапқы түсініктерін қалыптастыру, ақшаны дұрыс қолдануға үйрету.

Міндеттері:

Білімділік:

- ақша (теңге), баға, дүкен, әмиян, банкомат туралы түсінік беру

Дамытушылық:

- таптарды сарыластыру, тыңдау жасау қабілетін дамыту
- әміспен ойнау, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту
- ұсақ қол моторикасын дамыту

Тәрбиелік:

- үнемшілдікке тәрбиелеу
- тәртіпке, мәдениетті сыйлауға үйрету

Кажетті құралдар:

- ойын ақшалар (теңге)
- әмиян
- дүкен сөресі (ойыншық, ұсақ-түзік шақеті)
- баға жазылған қағаздар
- банкомат шақеті (қағаздан)
- ақша (ойыншық)

Әдіс-тәсілдері:

Сұрақ-жауап, түсіндіру, ойын, көрсету, қайталану, мадақтау.

Іс-әрекет барысы

1) Үйымдастыру кезеңі

Балалармен амандасу.

Шаттық шеңбері:

«Біз ақылды баламыз,

Ақшаны да санаймыз.

Дүкенге де барамыз,

Үнемшіл боп өсеміз!»

2) **Кіріспе әңгіме**

Тәрбиеші сұрақ қояды.

- Балалар, дүкенге барындар ма?
- Дүкеннен не сатып аламыз?
- Ақша не үшін керек?

Балалардың жауаптарын тыңдау.

3) **Негізгі бөлім**

● **1-ойын: «Теңге ату»**

Тәрбиеші балаларға әртүрлі ойын ақша таратады.

Тәрбиеші:

– Мынау не?

(Балалар: ақша, теңге)

Балалар ақшаны санайды.

● **2-ойын: «Әмиян»**

Балалар ақшаны әмиянға салады.

Тәрбиеші:

– Ақшаны қайда сақтайымыз?

(Балалар: әмиян)

● 3-ойын: «Банкомат»

Тәрбиәтә банкомат мәкәтәтә көрсәтәдә.

Тәрбиәш:

– Банкомат не үшін керек?

(Балалар: ақша алу үшін)

Балалар көзектеп банкоматтан ақшаны алады»

● 4-ойын: «Дүкен»

Балалар рөлге бөлінеді:

- сатушы
- кәсіп
- сатушы алушы

Сатушы алушылар туар татқайды.

Ақшаны сатушы берәдә.

Сатушы кәйтарушы берәдә.

● 5-ойын: «Ақшаны жұмсауды үйренеміз»

Тәрбиәшә сұрастар қояды:

- 100 ташын бөксө, не аласың?
- Акша жетпесе не кетпегің?
- Артык зат алуға болма ма?

Қорытынды:

Акшаны үнемді жұмсау керек.

6-ойын: «Айырмашылығын тап»

Балаларға 2 сурет беріледі (2 дүкен заттары).

Балалар айырмашылықты табады.

Бұл ойын:

- көзбен көруді
- есте сақтауды
- ойлауды дамытады.

4) Сергиту сәті

«Дүкенге барғанда» қимылы жаттығу:

- жүрсік-жүрсік
- сиреге қарадық
- затты таңдадық
- ақшаны санадық
- сәлемге сәлдық

5) Қорытынды бөлім

Сұрақ-жауап:

1. Акша не үшін керек?
2. Акшаны қайда сақтаймыз?
3. Дүкенде қалай сөйлесу керек?
4. Акшаны қалай жұмсағаны дұрыс?

Күнделікті өмірге:

Балалар:

- ақша, дүкен, баға туралы түсінікті
- ақшаны сақтап қолдануды үйренеді
- үнемділікке дағдыланады
- қаржы-сатынас мәдениеті шыңданады

№45 «Алтын бала» бөбекжай балабақшасы

Сюжеттік-рольдік ойын «Дүкенші»

«Балақай» мектепалды тобы

Тәрбиешілері: Қойшина А.К

Ильясоз М.У

Мазмунды сюжеттік ойын

Тақырыбы: «Дүкенші»

Білімдік мақсаты: Балаларға дүкен, дүкенші (тұтынушы туралы түсінік беру) Дүкен алаңдарға өте қажет екенін, дүкеннен атық - түлік, ойыншық, аяқ киімдер, ыдыстар т. б. ақшаға алатынын туралы түсінік түсіндіру.

Дамытушылығы мақсаты: Сұрақ - жауап арқылы балалардың тілдерін дамыту, сөздік қорларын молайту., балалардың қызығушылығын кеңейту.

Тәрбиелік мақсаты: Балаларды адамгершілікке инабаттылыққа баулу және достасып, бірігіп тату ойнауға тәрбиелеу.

Керекті құралдар. Өлшеуіш, касса, тағам түрлері ыдыстар ақша т. б. дүкенге байланысты заттар.

МКҚК №45 «Алтын бала» бөбекжай-балабақшасы

"Кішкентай сатушы, дүкен"

**«Күншуақ» мектепалды
тобы**

Тәрбиешілер: Ермагамбетова.Ш.Ж

Шүкшіалтеева.Н.А

"Кішікеңтай сипушы дүкен" - сюжеттік-рольдік ойындар.

Мақсаты: Балалардың қаржылық сауаттылық байынына қаратпым білімдерін жетілдіру; заттарды тексеріп қарау, зерттеу; оларды кезіп көріп ойлауды, есте сақтауды дамыту.

Балаларға дүкен, дүкенші (тұтынушы туралы түсінік беру) Дүкен адамдарға өте қажет екенін, дүкеннен азық - түлік, ойыншық, аяқ киімдер, ыдыстар т. б. ақшаға алатыны туралы түсінік түсіндіру.

Дамытушылығы мақсаты: Сурық - жауап арқылы балалардың тілдерін дамыту, сөздік қорларын мөлдірту, балалардың қызығушылығын кеңейту.

Тәрбиелік мақсаты: Балаларды адамгершілікке инабаттылыққа баулу және достасып, бірігіп тапту ойынуға тәрбиелеу.

Керекті құралдар: Өлшеуші, касса, тағам түрлері ыдыстар ақша т. б. дүкенге байланысты заттар.

Ұйымдастыру сәті:

Апаң сенің бағардан

Алма сатып әперді

Ең үлкенін, тәттісін

Саған таңдиды әперді

Алматы апаң қайдан алды?

Алматы кім сатты.

Алматы дүкеннен сатып алды.

Нә балалар

Бүгін біз дүкен ойынын ойнап көрелік.

Балалар мен сендерге ойын шартын түсіндірейін.

Ойын мазмұны. Тәрбиеші алдымен дүкенмен таныстырады. Онда дүкенші болатынын айтып түсіндіреді. Содан соң балалардың ішінен біреуін дүкенші етіп тағайындайды, ал қалған балалар сатып алушылар немесе клиенттер.

Дүкенші өз фармасын иеді. Дүкенге кірген кезде

- Сәлеметсіз бе

- Саламатсыз ба

Дүкенші: мәңгі сізге қандай көмегім керек?

- Маған бір дана алма, екі дана апельсин керек еді.

- Мінекейіңіз

- Қанша төлеймін

- 2 теңге

- Рахмет

- Ас болсын

- Сау болыңыз.

Сауықша: - Саламатсың ба?

Түтөнүштүк: - Сәлеметим.

- Мен шөлкөрөмө тартып жүргөн айнайым деп едің?

Сауықша: айнаа жүргөн атың даңды.

- Ендеше мазат сенден. Икә ошентпей!

Түтөнүштүк: Мүксөйүңүз.

Сенден 3 турса.

- Рахмет.

- Сау болуңар!

Ендеше ойноп ойнайык ойыныбыз аты «Жемістер мен кокоскістерді жеткүз».

Ойноп шарты: жерде шатышылып жатқан жемістерді бір бөлөк кокоскістерді бір бөлөк себеттерге жеткүз.

- Жарайсыңдар балалар.

Енді өз орнымызга жайылыса көтөңөк.

Балалар бей бүгүн қандай ойноп ойнадың?

Махмұнды ойноп не туралы ойнадың.

Бүгінгі махмұндық ойынымыз аяқталды. Таңқа барып ойынымызда жааластырармыз.

Сау болуңдар.

МҚКҚ № 45 «Алтын бала» бөбекжай-балабақшасы

Тақырыбы: Ұлттық ойын-ұлт қазынасы

2024-2025 оқу жылы

Білім беру саласы: Денсаулық.

Ұйымдастырылған іс – әрекет: Дене шынықтыру

Тақырыбы: «Ұлттық ойындар»

Сабақтың мақсаты:

1. Білімділік: Ұлттық ойындар дене шынықтыру іс – әрекетінде көң қолдана отырып, балалардың дене тәрбиесін дұрыс жолға қою, спорттық шеберліктерін, мүмкіндіктерін арттыру.

2. Дамытушылық: Қазақ халқының ерлік – жауынгершілік тарихын ұрпаққа ерліктің ашпес үлгісін қалдырған хан батырлардың өмір өнегесімен таныстыру, өз жерін, өз елін қорғай алатын ел жанды, ұлттық намысы мол жігерлі бүлдіршіндерді тәрбиелеу;

3. Тәрбиелік: Жас ұрпақты өздігінен білім деңгейін көтеруге үйретіп өзін – өзі тәрбиелеуге дағдыландыру.

Қажетті құралдар: Арқан, Жылқы, Теңге, Қамшы.

Құрметті ұстаздар мен тәрбиешілер! Бүгінгі «Ұрпақ ұлттық ойынмен шыңдалады» атты спорттық ойындар жарысына қош келдіңіздер! Топ арасындағы жарысқа топтарды ортаға шақырайық.

Қаражорға әуенімен балалар ортаға шығады.

Тәрбиешілер: «Ұрпақ ұлттық ойынмен шыңдалады» - атты жарысымызды бастаймыз.

Бүгінгі жарысқа қатысуға екі топ келіп тұр. Осы топтардың жарысына әділ бағасын беретін сіздерсіздер.

Ал, құрметті халайық

Жарысты енді көріңіз

Әділ қазы алқасы

Әділбаға беріңдер

- дей отырып топ капитандарына сөз берейік.

Балалар, сендерге сәттілік тілей отырып, жарысымызды бастаймыз.

Ал, енді сайысымыздың шарттарымен таныстырайық...

Сайыс шарттары:

1. Байге

2. Арқан тартыс

3. Теңге алу

4. Қол күрес

5. Ақсерек - көксерек

Ойын: Ұлттық ойын «Бәйге»

Ойын шарты: Әр топтың алдына 3 - 4 м қашықтықта межелер белгіленді.

Екі топтың балалары (арақашықтық2м) сап түзеп тұрады. Бұл ойында жұптасып жарысады. Әр топқа бір ат, бір қамшы байланады. Белгі бойынша әр топтан бір баладан атқа қонады да жарысады. Балалар аттың шабысына салып шабуын тиіс.

Ойын: Ұлттық ойын «Арқан тартыс»

Ойын шарты: Бұл екі топқа бөлінген балалармен ойналатын ойын бір түрі. Арқанның екі жағынан екі топқа бөлінген балалар тартысады. Қай топ өз жағына алып, келсе сол топ жеңіске жетеді.

Ойын: Ұлттық ойын «Теңге алу»

Ойын шарты: Бұл ойынды ер балалар ойнайды. Аттың орнына шыбық ат пайдаланады. Белгілі бір жерге теңгені ыдысқа салып қояды. Ойыншылар атпен шауып келіп еңкейіп теңгені ыдыстан тез алып шаба жөнеледі. Егер ойыншы теңгені алмай қалса жеңілген боп есептеледі.

Ойын: Ұлттық ойын « Қол күрес»

Ойын шарты: Ортаға екі ойыншы шығып, кілемнің үстіне жамбасынан жатады. Олар бас бармақтарын айқастыра қолдарын жымдастырып ұстайды. Ойынның шарты қолының күші көп ойыншы қарсыластың қолын жерге тигізуі керек.

Ойын: Ұлттық ойын: «Ақсерек - көксерек»

Ойын шарты: Ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20 - 30 қадам.

1 - топ. Ойынды бастайды:

Ақсерек - ау, ақ серек

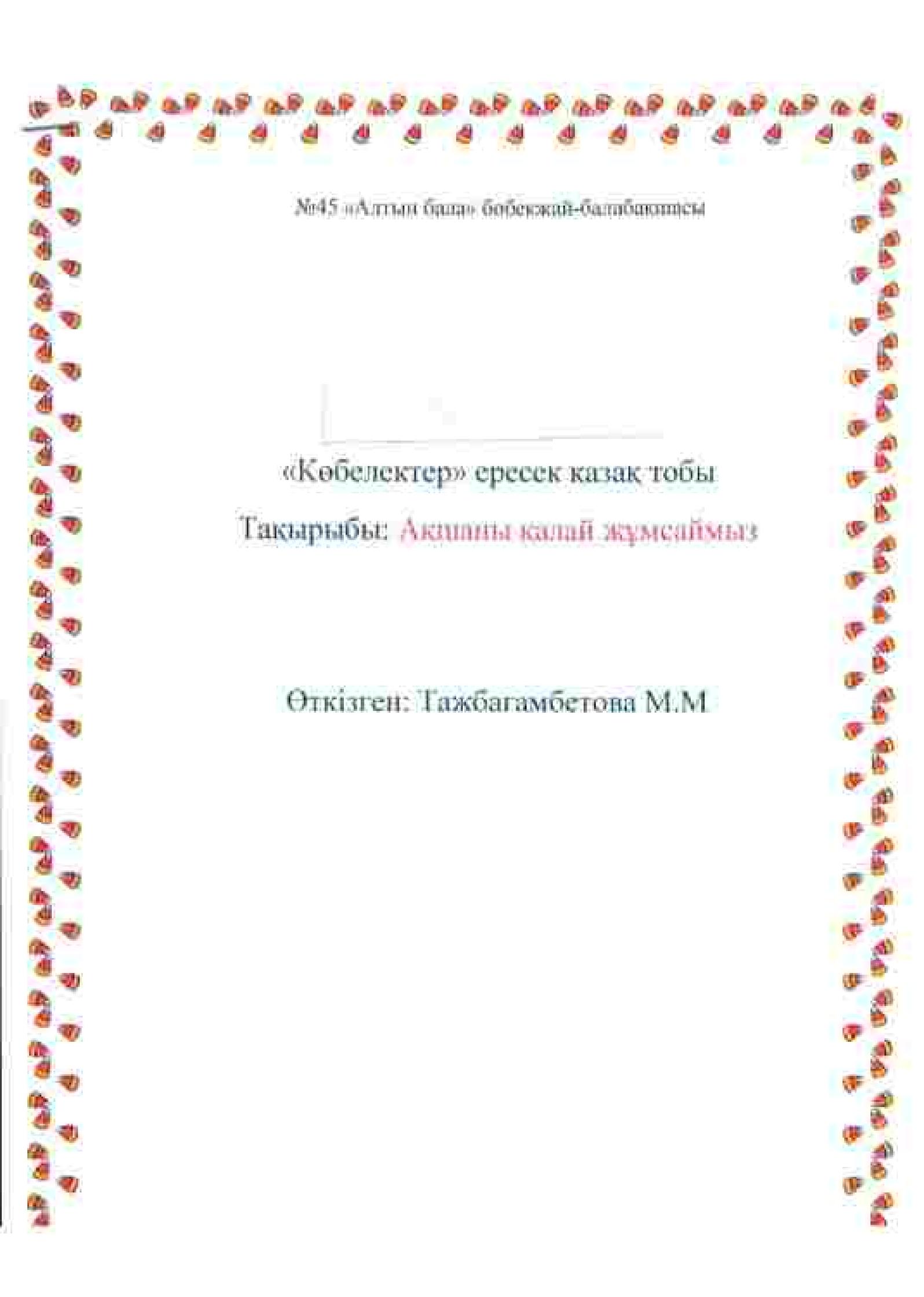
Бізден сізге кім керек.

2 - топ Ойынды жалғастырады

Ақсерек – ау, ақ серек

Жаман – жаман бала аты (бала аты) керек.

Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан

№45 «Алтын баш» бөбекжй-балыбашысы

«Көбелектер» ересек казак тобы

Тақырыбы: *Ақпаны қашы жұмсаймыз*

Өткізген: Тажбагамбетова М.М

Тақырыбы: Ақша қалай жұмсаймыз

Мақсаты: Балалардың қарны туралы негізгі түсінігін қалыптастыру, ақшаны үнемдеу және жауапты түрде жұмсау дағдыларын үйрету

Сабақтың құрылымы

1. Ұйымдастыру кезеңі

Балаларды шеңберге отырғызу.

Қоңірді олең айтып, балалардың назарын сабаққа аудару.

Мысалы:

"Біз бәріміз дос боламыз,

Ақшаны дұрыс жұмсаймыз!"

2. Таныстыру.

Тақырыпты түсіндіру:

Ақша – бұл біз ойыншықтар, тәттілер, киім және басқа да заттарды сатып алуға қолданылатын құрал.

Ақшаны ата-анамыз жұмыста еңбектеніп табады.

Қарапайым сұрастар:

"Сендер ақшаны қайдан көрдіңдер?"

"Ақшаны қалай қолданамыз?"

Көрнекілік

Әртүрлі монеталар мен қағаз ақшалардың суретін көрсету.

3. Ойын түрінде білім беру

Ойын: "Дүкенші"

Балаларға нағыз дүкен ұйымдастыру (өкемістер, ойыншықтар, тәттілер)

Әр балаға ойыншық ақша таратылады.

Бір бала дүкенші, қалғандары сатып алушылар болады.

Мақсаты:

Балалар ақшаны дұрыс санауды және өз қалауын таңдауды үйренеді.

Сұрақтар: "Егер сенде көп ақша болмаса, не таңдар едің?"

"Ақшаны қалай жинауға болады?"

4. Ақшаны үнемдеу туралы түсінік

Суретпен жұмыс:

Шошқа банкісінің суретін көрсетіп, "ақша жинайтын ыдыс" ұғымын түсіндіру.

"Неге ақшаны жинау маңызды?" деген сұрақ қою.

5. Сабақты қорыту

Балалардан сабақтан не түсінгендерін сұрау.

Мысалы: "Бүгін ақшаны қалай дұрыс пайдалану керектігін үйрендің бе?"

Балаларды мақтап, алғыс айту.

*Ендеше ойын ойнайық ойынның аты «Жемістер мен көкөністерді жинау»
Ойын шарты: жерде шашылып жатқан жемістерді бір бөлек көкөністерді
бір бөлек себеттерге жинау.*

- Жарайсыңдар балалар,

Енді өз орнымызға жайғаса қояйық

Балалар біз бүгін қандай ойын ойнадық?

Мазмұнды ойын не туралы ойнадық

*Бүгінгі мазмұндық ойынымыз аяқталды. Топқа барып ойынымызды
жалғастырамыз.*

Сау бағыңдар.